

ע"פ 5622/08 - מרדכי משה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 5622/08

כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

לפני:

מרדכי משה

המערער:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערעור על הכרעת הדין מיום 1.4.2008 ועל ההחלטה
וגזר הדין מיום 14.5.2008 של בית המשפט המחוזי
בנצרת בתפ"ח 1074/04 שניתן על ידי כבוד הנשיא מ'
בן דוד, כבוד סגן הנשיא (בדימוס) נ' ממון וכבוד השופט
ב' ארבל

כ"ה בכסלו התשע"ו (07.1.2016)

תאריך הישיבה:

עו"ד אבי מוסקוביץ'; עו"ד שלמה אלכביר

בשם המערער:

עו"ד תמר בורנשטיין

בשם המשיבה:

פסק-דין

השופט י' דנציגר:

לפנינו ערעור על הכרעת הדין מיום 1.4.2008 ועל ההחלטה וגזר הדין מיום 14.5.2008 של בית המשפט המחוזי בנצרת (הנשיא מ' בן דוד, סגן הנשיא (בדימוס) נ' ממן והשופט ב' ארבל) בתפ"ח 1074/04, בגדרם הורשע המערער בעבירה של רצח לפי סעיף 300 (א) (2)+(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) (שתי עבירות); עבירות בנשק לפי סעיפים 144(א) ו-(ב) לחוק העונשין; התפרצות לבנין שאינו מקום מגורים או תפילה לפי סעיף 407 (א) לחוק העונשין; חטיפה לשם רצח או סחיטה לפי סעיף 372 לחוק העונשין; שוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402 (ב) לחוק העונשין; גניבת רכב לפי סעיף 413(ב) לחוק העונשין; הצתה לפי סעיף 448 רישא לחוק העונשין; השמדת ראייה לפי סעיף 242 לחוק העונשין; ושיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין. בגין הרשעתו השית בית המשפט על המערער עונש של שני מאסרי עולם לריצוי במצטבר וכן חמש שנות מאסר בפועל לריצוי בחופף עם מאסרי העולם.

כתב האישום

1. על פי האישום הראשון, המערער החזיק ללא רישיון שני אקדחים: אקדח 9 מ"מ ואקדח "טו-טו". המערער התקין באקדחים משתיקי קול והתקנים מיוחדים המיועדים לקליטה ולאיסוף התרמילים הנפלטים מהאקדחים בעת ביצוע ירי. כן החזיק המערער תחמושת המתאימה לשני האקדחים וכן תחמושת לכלי נשק אחרים.
2. על פי האישום השני, המערער רצח את המנוח יעקב להב ז"ל (להלן: להב), אשר התגורר בשכונת אליו ואשר המערער "לא סבל אותו". ביום 22.8.2004 נפגש המערער עם להב, נסע עמו לאזור תעשייה בגליל והשניים נכנסו למבנה תעשייתי במטרה לבצע גניבה או פשע. בשלב מסוים, בעודו עומד מאחורי להב, כיוון המערער את אקדח 9 המ"מ שנשא אל ראשו של להב וירה בו ירייה אחת מטווח אפס וזאת במטרה להמיתו ומבלי שקדמה לכך התגרות. הקליע חדר לראשו של להב מאחור וגרם למותו המיידי. המערער הפך את להב על גבו והשכיבו כשראשו בתחתית המדרגות ורגליו על המדרגות התחתונות ועזב את המקום.
3. האישום השלישי עניינו במעשה רצח נוסף שאירע כחודש לאחר הרצח נושא האישום השני. על פי הנטען באישום זה, המערער רצח את המנוח ראמי מוקטרן ז"ל (להלן: ראמי). במהלך ביקור משפחתי בירדן הכיר ראמי קרובת משפחה תושבת ירדן והשניים התארסו בחודש אוגוסט 2004. במהלך החודשים שקדמו לאירוע המתואר באישום זה, הגיש ראמי בקשה לקבל עבור ארוסתו אשרת כניסה לישראל, אולם בקשתו לא אושרה. בשלב מסוים פנה ראמי אל המערער ושאל אותו אם יוכל לסייע בידי ארוסתו לקבל אשרת כניסה לישראל. המערער, אשר ראה לנגד עיניו הזדמנות להרוויח כסף קל על חשבון ראמי, אמר לראמי כי הוא מכיר אדם חשוב (להלן: האדם השלישי) שיוכל לסייע לו בבעייתו תמורת סכום של \$5,000. ראמי פנה אל אביו וביקש ממנו \$5,000. אולם אביו סרב תחילה, כיוון שהעניין נראה לו מפוקפק. ראמי, שהיה נואש להביא את ארוסתו ארצה, התחנן לפני אביו עד שלבסוף נטלו ראמי ואביו הלוואות ואספו סכום של \$4,500. המערער הסכים לטפל בענין האשרה עבור סכום זה ואמר לראמי שילוה לו את יתרת הסכום ושראמי יחזיר לו אותה בעתיד. המערער הודיע לראמי כי עליהם להיפגש עם האדם השלישי, באזור רמת הגולן, ולמסור לו את הכסף בתמורה לעזרתו בהשגת האשרה. המערער תכנן לרצוח את ראמי ולגנוב את כספו. יום לפני הנסיעה מסר המערער לראמי את מספר הטלפון הנייד שלו וכן מספר של טלפון נייד נוסף, שלא היה רשום על שם המערער, אותו רכש המערער במיוחד לצורך הקשר עם ראמי, על מנת שעקבותיו של ראמי לא יובילו אליו. ראמי מסר את שני מספרי הטלפון לאביו. ביום 27.9.2004 נסעו המערער וראמי מטבריה לרמת הגולן, לפי הנחיית המערער, והמערער כיוון את הרכב, בו נהג ראמי, אל אזור מבודד ביער אודם. בשלב מסוים שלף המערער את אקדח הטו-טו, כיוון אותו אל ראמי מאחור וירה כדור אחד לעבר ראשו במטרה להמיתו ומבלי שקדמה לכך התגרות. הכדור חדר לראשו של ראמי והוא נפטר. המערער נטל את המעטפה עם הדולרים, הוציא את גופתו של ראמי מהרכב, הניחה לצד הדרך ועזב את המקום ברכב של ראמי. המערער הגיע חזרה לטבריה, רכש בשר וישב לסעוד את לבו בחברת משפחתו. מאוחר יותר באותו היום הגיע המערער לבית ידידו גיגי והפקיד בידיו מעטפה ובה \$3,900 מסכום הגניבה וכן הטמין בחצרו תיק ובו אקדח הטו-טו ואקדח ה-9 מ"מ. כל אחד משני האקדחים היה מצויד במשתיק קול ובמתקן לאיסוף תרמילים וטעון במחסנית

וכדורים. בהמשך לכך, נסע המערער עם רכבו של ראמי לאזור קיבוץ עין הנציב, החנה את הרכב בשדה מאחורי גלילי צינורות שעמדו במקום, במרחק 200 מטרים מהכביש הסמוך. המערער העלה את מכוניתו של ראמי באש, על מנת להיפטר מן הראיות לרצח, ועזב את המקום חזרה לטבריה באמצעות חברו, העונה לשם מורנו, שאסף אותו ברכבו.

הכרעת הדין

4. המערער הודה לפני בית המשפט המחוזי בעובדות האישום הראשון והורשע בהן. יצוין כי בית המשפט פנה לדון באישום השלישי טרם הדיון באישום השני, בהתאם לסדר הכרונולוגי שעל פיו התבררו החשדות כלפי המערער. המשך הדיון יערך בהתאם לסדר כרונולוגי זה.

5. באשר לאישום השלישי; המערער אישר לפני בית המשפט המחוזי כי הוא נסע עם ראמי לרמת הגולן. המערער טען כי הוא אכן התכוון לסייע לראמי להשיג את האשרה, ואף קבע להיפגש ברמת הגולן עם אדם אשר יכול היה לסייע בידיו. אולם, לגרסתו, בשלב מסוים הוא ביקש מראמי שיעביר לידיו את הכסף. כשראמי סירב הוציא המערער את האקדח כדי "להמחיש" לפני ראמי את אמינותו. ראמי נלחץ והחל להכות את המערער ובשלב זה, לטענת המערער נפלט כדור מהאקדח וגרם למותו של ראמי.

6. לפני בית המשפט המחוזי הוצגו הודעות המערער במשטרה ותיעוד שחזור שערך וכן תיעוד של שיחותיו עם מדובב משטרי. בית המשפט קבע כי המערער גרם למותו של ראמי בכוונה תחילה. מסקנה זו התבססה, בין היתר, על דברים שמסר המערער למדובב. בית המשפט הפנה בעניין זה, בין היתר, לדברים הבאים: הודאת המערער לפני המדובב כי הוא רכש מכשיר סלולארי חדש וכרטיס "טוקמן" (להלן: המכשיר בעל כרטיס הטוקמן) מתוך כוונה שלא להשאיר עקבות לשיחותיו עם ראמי, וזאת בניגוד להכחשותיו בחקירה; הודאת המערער לפני המדובב כי הוא לא התכוון בפועל לסייע לראמי בהשגת האשרה, בניגוד לגרסתו בחקירה; הודאת המערער לפני המדובב בכך שהוא דרך את האקדח אל מול פניו של ראמי, בניגוד לגרסתו בחקירה לפיה הוא נשא את האקדח כשהוא מלכתחילה במצב דרוך; התייעצויות שונות שקיים המערער עם המדובב בקשר לגרסה שאותה עליו להציג לחוקרים כדי לזכות בהקלה בעונש שיושת עליו בסופו של דבר; וכן הודאת המערער לפני המדובב, בסופו של יום, כי הוא נטל את הכסף מראמי והחביא את האקדח בחצר בית חברו גיגי.

7. בית המשפט המחוזי הוסיף והפנה לכך שהמערער רכש זמן קצר לפני האירוע את המכשיר בעל כרטיס הטוקמן, ועשה בו שימוש רק לשם קיום הקשר עם ראמי; כי המערער בדה את הסיפור אודות האדם השלישי שסייע לראמי להשיג את האשרה; כי האקדח היה מצויד במשתיק קול ובשקית לאיסוף תרמילים, שהמערער הודה לפני המדובב כי הוא זה שהתקינם; כי הכדור חדר לעורפו של ראמי, עובדה שאינה מתיישבת עם פליטת כדור תוך התקוטטות פנים אל פנים; דו"ח רופא משפטי אשר קבע, בניגוד לטענת המערער, כי הקליע נע מאחורה קדימה וכי הכדור נורה מאקדח שהיה מכוון במצב אופקי לעברו של ראמי; חוות דעת של פקד גיברץ, לפיה לא יכול היה להיווצר ירי לא רצוני מאקדח הטו-טו, בשל מגננון ה"חצי דריכה" שבו; וכן כי המערער לא הגיש עזרה לראמי, לא קרא לעזרה אך נטל את כספו של ראמי והחביא אותו.

8. באשר לאישום השני; בתשובתו לכתב האישום טען המערער כי הוא ירה על להב כחלק מהגנה עצמית. כן טען המערער במהלך חקירותיו, כי עובר לירי בלהב הוא שמע קולות, סבר כי מדובר בשטן וביצע את הירי על פי הוראת הקולות. כשנתיים "לתוך המשפט" שינה המערער את גרסתו במסגרת "בקשה לחזור מהודיה". בבקשה זו טען המערער כי הוא ולהב הגיעו לאזור התעשייה בלוויית "אדם נוסף" (להלן: בן-דיין), כי להב התגרה בו ובבן-דיין ובתגובה ירה בן-דיין בלהב ירייה אחת בראשו. המערער טען כי הוא עצמו ירה גם כן ירייה אחת, אשר פגעה בקיר סמוך. המערער טען כי הוא כבש גרסה זו כדי לא לחשוף את זהותו של בן-דיין, "שהינו בעל משפחה ואבא לילדים". כן טען המערער כי הוא חשף בסופו של יום את שמו של בן-דיין רק לאחר שחבר רבנים ביצע עבורו "התרת נדרים". נטען כי פלט איכון מכשיר הטלפון של בן-דיין תומך בגרסת המערער, לפיה בן-דיין היה נוכח בזירת הרצח ובסמוך למועדו. בית המשפט המחוזי

איפשר למערער להציג גרסה זו. אולם, בשלב מאוחר יותר שינה המערער את גרסתו בשלישית, והפעם טען כי הוא כלל לא נכנס למבנה, אלא המתין בחוץ עד שכן-דיין יצא מהמבנה וסיפר לו כי הוא ירה בלהב.

9. בית המשפט המחוזי דחה את גרסתו הראשונה של המערער לפיה הוא פעל תוך הגנה עצמית, שעה שלטענתו להב "השתולל במקום והתנפל עליו" בהיותו נתון תחת השפעת סמים. בית המשפט ציין בעניין זה כי גרסת ההגנה העצמית הועלתה על ידי המערער לראשונה רק לאחר שהפך לחשוד; כי המערער נטש גרסה זו לטובת גרסת "בן-דיין"; כי בשיחותיו עם המדובר לא טען המערער כי פעל מתוך הגנה עצמית; כי גרסת המערער באשר לאירועים אינה הגיונית, וכי לא ניתן הסבר מדוע הפנה להב את גבו למערער; כי המערער הצביע לפני חוקריו על המקום המדויק בו מצא להב את מותו ועל נסיבות נפילתו של להב, באופן המתיישב עם הממצאים בזירה; כי המערער הודה כי ירה במנוח מאקדח בקליבר של 9 מ"מ, כפי שנמצא בפועל; וכי המערער הודה במעשים באופן חלקי במסגרת תשובתו הראשונה לאישום. בנוסף, דחה בית המשפט את גרסתו של המערער בדבר מעורבותו של בן-דיין ברצח וקבע כי מדובר בגרסה כבושה ולא אמינה וכי לבן-דיין לא היה כל קשר לאירוע זה. בתוך כך קבע בית המשפט כי התנהלותו של המערער מלמדת כי הוא אינו ראוי לאמון.

החלטת בית המשפט המחוזי מיום 14.5.2008

10. לאחר הרשעתו, וטרם גזר דינו, טען המערער כי הוא זכאי לעונש מופחת לפי סעיף 300א לחוק העונשין, כאשר הוא ביסס טענתו על חוות דעת פסיכיאטרית מאת ד"ר למברג מיום 4.4.2007. בחוות דעת זו נקבע כי המערער סבל מהפרעה דו-קוטבית בעת ביצוע מעשי הרצח.

11. בית המשפט המחוזי דחה את טענתו של המערער בהחלטה מיום 14.5.2008. צוין כי לאחר מעצרו נשלח המערער להסתכלות בבית החולים "שער מנשה" וכי בתום ההסתכלות נערכה אודותיו חוות דעת על ידי ד"ר פובר וד"ר זברסקי, שקבעו כי המערער כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו. בית המשפט קבע כי המערער אובחן כמי שסובל מהפרעת אישיות דיסוציאלית אך נשללה האפשרות כי פעל מתוך תכנים פסיכויים. בנוסף, בית המשפט עמד על חוות דעת פרטית שהוכנה בעניינו של המערער על ידי ד"ר לופי, בעקבות בדיקה שנערכה ביום 27.9.2005. במסגרת חוות דעת זו נקבע כי המערער אינו סובל מהפרעות פסיכוטיות, אלא מהפרעת אישיות אנטי חברתית ברמה קשה. משכך, בית המשפט דחה את חוות הדעת של ד"ר למברג ועל יסוד חוות הדעת של ד"ר פובר וד"ר זברסקי וכן חוות הדעת של ד"ר לופי, יחד עם יתר הראיות בדבר התנהלותו של המערער, קבע בית המשפט כי מצבו הנפשי של המערער אינו עומד בתנאי 300א לחוק העונשין.

גזר הדין

12. בגזר דינו דן בית המשפט המחוזי בשאלה אם המערער ירצה את מאסרי העולם שיושטו עליו בחופף או במצטבר. נקבע, כי על פי הכלל לא ירוצו עונשי מאסר בפועל שהושתו על נאשם במצטבר, אלא במקרים חריגים הדורשים הנמקה מיוחדת ובהתאם לנסיבות המקרה. בית המשפט קבע כי מעשיו של המערער עולים בגדר אותם מקרים חריגים, כך ששני מעשי הרצח האכזריים שביצע מצדיקים שירצה את שני מאסרי העולם במצטבר. מכאן העונשים שברישא.

בקשה להעברת מוצגים לבדיקת המערער

13. בערעורו, העלה המערער טענה עובדתית חדשה, לפיה כלל לא היה מעורב במעשי הרצח בהם הורשע, וכלי נשקו לא שימשו לביצוע מעשים אלו. לשם הוכחת טענה זו הגיש המערער בקשה להעברת מוצגים לבדיקתו, במסגרתה עתר כי נורה למשיבה להעביר לעיון מומחה מטעמו את כלי הנשק, משתיקי הקול, חלקי הקליעים ופיסות המתכת הרלוונטיות.

14. המשיבה התנגדה לבקשה וטענה כי למערער הייתה הזדמנות לבצע את הבדיקות המבוקשות בעת ניהול ההליך

לפני הערכאה הדיונית, וצינה בעניין זה כי המערער הסתייע בחוות דעת מומחה לביסוס טיעונו לפני הערכאה הדיונית. כמו כן, לטענתה, גרסתו החדשה של המערער אינה מעוגנת בחומר הראיות אשר עמד לפני בית המשפט המחוזי, ועל כן, לטענתה, קטנים הסיכויים כי קבלת הבקשה תוביל לשינוי תוצאת המשפט.

15. ביום 17.2.2015 דחינו (השופטים צ' זילברטל, ד' ברק-ארז ואנוכי) את בקשת המערער וקבענו, בין היתר, כי מדובר בבקשה אשר יכולה הייתה להיות מוגשת בנקל לפני הערכאה הדיונית; כי המערער לא הצביע על התפתחות טכנולוגית ספציפית כלשהי אשר לא הייתה זמינה בעת המשפט ואשר השפיעה על האפשרות לערוך את הבדיקות במועד המתאים; כי בשלבים שונים של ההליך טען המערער כי לא הוא ביצע את הירי אשר גרם למותו של להב אלא אדם אחר, ולתמיכה בטענה זו הוא יכול היה, לו חפץ בכך, לבקש לערוך את הבדיקות המבוקשות על ידו כעת; כי ההליכים בעניינו של המערער התמשכו זמן רב, כפועל יוצא של התנהלותו, ובמצב דברים זה נראה כי מתחייבת הקפדה יתרה על האינטרס בדבר סופיות הדין; וכי המערער לא העלה טעמים ממשיים שבגינם ראוי לאפשר לו לחזור בו מהגרסה העובדתית שהציג לפני הערכאה הדיונית. לפיכך, נקבע כי על פניו לא קיים סיכוי ניכר כי הבדיקות המבוקשות יניבו את התוצאה המיוחלת על ידי המערער או כי הן יובילו לשינוי תוצאת המשפט.

הטענות בערעור

16. המערער – באמצעות באי כוחו, עו"ד אבי מוסקוביץ' ועו"ד שלמה אלכביר – זונח את הגרסה לפיה הוא כלל לא היה מעורב בשני מעשי הרצח, כאמור בבקשה שהגיש להעברת מוצגים לבדיקתו, וחוזר על הטענות שהעלה במסגרת גרסתו האחרונה לפני בית המשפט המחוזי. באשר להרשעתו ברצח ראמי; טוען המערער כי שגה בית המשפט כאשר דחה את גרסתו לפיה הירי באישום השלישי התבצע בשגגה. לדבריו, שליפת אקדח הטו-טו נעשתה על ידו כפעולה שמטרתה לשדר "אמינות" מצדו, באשר לכוונתו להשיג את אשרת הכניסה לארוסתו של ראמי. אולם ראמי נבהל למראה האקדח, כך לטענת המערער, והחל בין השניים עימות שבמהלכו רמי דחף את המערער לכיוון הדלת וניסה למלט עצמו מתוך הרכב. לדברי המערער, דחיפותיו של ראמי הביאו אותו למצב שכיבה על גבו, וכאשר ניסה לחזור למצב ישיבה נפלט כדור מאקדחו, מבלי שלחץ על הדק האקדח, ופגע לראמי בגב ראשו. משכך, טוען המערער כי לא מתקיים בעניינו היסוד הנפשי הדרוש להרשעתו ברצח ראמי.

17. באשר להרשעתו ברצח להב; טוען המערער כי שגה בית המשפט המחוזי שעה שהסתמך על הודאתו של המערער באישום זה חרף מצבו הנפשי של המערער ובפרט כאשר העניק משקל יתר "להתרברבות המערער בפני המדובר אודות מעלליו". המערער חוזר על גרסתו האחרונה לפני בית המשפט, לפיה בן-דין הוא זה שרצח את להב. לטענתו, מפלט איכון מכשיר הטלפון של בן-דין עולה כי בן-דין היה נוכח בזירת הרצח ובסמוך למועדו. בנוסף, המערער טוען כי יש להבין את התנהגותו ה"לא רציונאלית" במהלך המשפט, במסגרתה כבש את גרסתו בדבר מעורבותו של בן-דין ברצח להב, על רקע מצבו הנפשי ונטילה בלתי מבוקרת של תרופות מצדו.

18. בנוסף, מלין המערער כנגד עונש המאסר בפועל שהושת עליו וטוען כי נוכח מצבו הנפשי יש להשית עליו ענישה מופחתת מכוח סעיף 300א לחוק העונשין, או לחילופין, להורות כי שני מאסרי העולם שהושתו עליו ירוצו בחופף.

19. המשיבה – באמצעות באת כוחה, עו"ד תמר בורנשטיין – סומכת ידה על קביעותיו העובדתיות של בית המשפט המחוזי ועל מסקנותיו שנומקו לטענתה כדבעי. המשיבה גורסת כי טענות המערער חוזרות על גרסתו לפני בית המשפט ובעיקרן מכוונות כנגד קביעותיו העובדתיות, וזאת מבלי שהוא מעלה עילה המצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור בממצאים אלו. לשיטת המשיבה יש להיצמד לקביעותיו העובדתיות של בית המשפט ולדחות את הערעור.

דיון והכרעה

20. לאחר שעינתי בהודעת הערעור על נספחיה, בחומר הראיות, בהכרעת דינו ובגזר דינו של בית המשפט המחוזי, וכמו כן לאחר ששמעתי את טענות הצדדים בדיון שנערך לפנינו, אציע לחברי לדחות את הערעור על שני ראשיו.

התערבות בממצאי עובדה של הערכאה הדיונית

21. הרשעתו של המערער נסמכת על תצרף עובדתי איתן וחד משמעי המוכיח את אשמתו בכתב האישום המיוחס לו. חלק ניכר מטענותיו של המערער מופנות, במישרין או בעקיפין, כנגד ממצאים עובדתיים שקבע בית המשפט המחוזי. אולם ככלל, ערכאת הערעור תימנע מלהתערב בממצאי עובדה של הערכאה הדיונית, אשר בידה הופקדה מלאכת ההתרשמות הישירה והבלתי אמצעית מהעדים והראיות שהובאו לפניה [ראו למשל: ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 632, 643-644 (2000); ע"פ 2202/08 פסקו נ' מדינת ישראל, פסקה 37 והאסמכתאות שם (7.3.2012) (להלן: עניין פסקו); ע"פ 8902/11 חזיזה נ' מדינת ישראל, פסקה 42 (15.11.2012)].

22. הזדמן לי לציין בעבר, כי במהלך השנים נקבעו שלושה חריגים לכלל זה [ראו: עניין פסקו, פסקה 37 והאסמכתאות שם; כן ראו: ע"פ 2478/12 אגבריה נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (13.5.2015); ע"פ 5303/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (27.2.2014); ע"פ 458/14 אדרי נ' מדינת ישראל, פסקה כד (29.1.2015)]. החריג הראשון מתייחס למקרים שבהם הממצאים מתבססים על ראיות בכתב ולא על הופעת העדים, באופן שבו הערכאה הדיונית מאבדת את יתרונה על פני ערכאת הערעור [ראו: ע"פ 398/89 מנצור נ' מדינת ישראל, פסקה 4 לפסק דינו של השופט ג' בך (19.1.1994)]; החריג השני מתייחס למקרים שבהם ממצאי הערכאה הדיונית יסודם בשיקולים שבהגיון ובניסיון החיים [ראו: ע"פ 5937/94 שאבי נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(3) 832, 835 (1995)]; והחריג השלישי עניינו במצבים בהם נפלו טעויות מהותיות בהערכת המהימנות של העדויות על ידי הערכאה הדיונית, כגון התעלמות מסתירות בעדות היורדות לשורשו של עניין או התעלמות מגורמים רלבנטיים להערכה של משקל העדות [ראו: ע"פ 4977/92 ג'ברין נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(2) 690, 696 (1993); ע"פ 3579/04 אפגאן נ' מדינת ישראל פ"ד נט(4) 119, 124-125 (2004)].

23. לא עלה בידי המערער להצביע על טעם בעטיו יש להתערב בקביעותיו העובדתיות של בית המשפט המחוזי. התשתית העובדתית שקבע בית המשפט מבוססת כדבעי ומקובלת עלי במלואה. לטעמי, קביעות עובדתיות אלה מעוגנות היטב בחומר הראיות אשר נאסף לחובתו של המערער והן מצביעות על אשמתו של המערער במעשים המיוחסים לו בכתב האישום מעל לכל ספק סביר. אביא את עיקרי הדברים.

רצח ראמי

24. כזכור, המערער חוזר על הגרסה שהעלה לפני בית המשפט המחוזי ומודה שירה בראמי, אולם טוען שירי זה בוצע בהיעדר כוונה מצדו לגרום למותו. לטענתו, הירי בראשו של ראמי בוצע בשגגה, באופן בלתי רצוני ומבלי שהמערער לחץ על ההדק. אולם, מסקנתו של בית המשפט לפיה המערער ירה בראשו של ראמי בכוונה להביא למותו מבוססת היטב ואין להתערב בה.

25. התנהגותו של המערער לפני ביצוע הירי בגב ראשו של ראמי אינה יכולה לדור בכפיפה אחת עם גרסתו. ימים ספורים לפני הנסיעה עם רמי רכש המערער את המכשיר בעל כרטיס הטוקמן, נוסף על המכשיר סלולארי אחר שכבר היה ברשותו. בית המשפט המחוזי קבע כי המכשיר בעל כרטיס הטוקמן, שכידוע חברת הסלולאר אינה מחזיקה רישום לגבי בעליו, שימש את המערער לשיחות התיאום שביצע עם ראמי טרם צאתם לדרך (עמוד 288 להכרעת הדין). שיחותיו המוקלטות של המערער עם המדובב המשתרתי מאשרות שהמערער רכש את המכשיר בעל כרטיס הטוקמן מתוך כוונה שלא להשאיר עקבות לשיחותיו עם ראמי, פן ייוודע שראמי היה בקשר איתו (עמוד 283 להכרעת הדין; ת/170, קלטת 7, עמוד 28). בנוסף, עולה כי המערער חפץ בכספו של ראמי מבלי שיכול היה למעשה להשיג את אשרת הכניסה עבור ארוסתו, כפי שהבטיח לו (עמוד 284 להכרעת הדין). מסקנה זו גם היא נלמדת משיחותיו המוקלטות של המערער עם המדובב, כאשר באחת מהן נשמע המערער מספר למדובב כי "אני ניסיתי יעני לרמות אותו שאני נותן לו עזרה" (ת/170, עמוד 68). מניע כספי זה הוא שעמד בבסיס מעשיו של המערער. יתרה מזאת, משיחותיו עם המדובב עולה כי המערער דרך את אקדח הטו-טו אל מול פניו של ראמי (ת/170, עמוד 6) וכי לדריכה זו וכן לירייה

שבאה בעקבותיה לא קדם מגע פיזי בין המערער לראמי (ת/170, עמוד 62). ממצאים אלו מפריכים את גרסת המערער בדבר העימות הפיזי שלטענתו קדם לפליטת הכדור. לכך מצטרפת העובדה, בהתבסס על דו"ח הנתיחה של ראמי, כי הכדור שחדר לגב ראשו של ראמי נורה מאקדח שהיה מכוון אליו במצב אופקי פחות או יותר (עמוד 290 להכרעת הדין). עובדה זו אינה מתיישבת עם גרסתו של המערער, לפיה הירי בוצע בזווית של 45 מעלות, שעה שהמערער ביקש לחזור למצב ישיבה. בנוסף, שוכנעתי כי אין לקבל את טענת המערער כי הירייה נפלטה מהאקדח באופן לא רצוני, מבלי שהמערער סחט את ההדק. טענה זו עומדת בסתירה לשתי חוות הדעת של פקד פבל גיברץ, מהמחלקה לזיהוי פלילי של משטרת ישראל, לפיהן סוג האקדח ומצבו, בפרט מנגנון "חצי דריכה" שבו, אינם מאפשרים פליטת כדור כפי שטען המערער (ת/172 ו-ת/173). בעניין זה מקובלת עלי קביעתו של בית המשפט, לפיה יש לדחות את חוות הדעת הנגדית מטעם המערער בהיותה כללית ותיאורטית. לא למותר לציין כי המערער הצטייד מבעוד מועד באקדח הטו-טו, משתיק קול ושקית לאיסוף תרמילים, והוא זה שבחר להוביל את ראמי למיקום מבודד ביער אודם, למרות שתחילה התכחש לכך (עמודים 288-289 להכרעת הדין). עובדות אלה שוללות את גרסתו של המערער מניה וביה.

26. אולם בזאת לא מתמצה חומר הראיות, המצביע בצורה נחרצת על רצונו של המערער להביא למותו של ראמי וליטול את כספו. התנהגותו של המערער לאחר הירי בראשו של ראמי מצביעה גם היא על רצונו של המערער במותו. מהראיות עולה כי המערער לא התנהג כמי שביצע ירי בשגגה. נהפוך הוא. לאחר שראמי כבר נורה ונפגע אנושות לא עשה המערער דבר כדי להגיש לו עזרה. המערער נמנע מלהזעיק עזרה; נטל את כספו של ראמי; נסע מן המקום כשהוא מותיר את ראמי מתבוסס בדמו ושרוע לצד הדרך; סעד את לבו בחיק בני משפחתו; הסתיר את יתרת הכסף שנטל מראמי; הטמין בחצרו תיק ובו אקדח הטו-טו ואקדח ה-9 מ"מ, כאשר כל אחד משני האקדחים היה מצויד במשתיק קול ובמתקן לאיסוף תרמילים וטעון במחסנית וכדורים; ולבסוף הצית את מכוניתו של ראמי על מנת שלא להותיר עקבות שיובילו אליו (עמוד 290 להכרעת הדין). כל אלו מעשים שמתיישבים עם כוונתו של המערער להביא למותו של ראמי ועל רצונו של המערער ליהנות מכספו של ראמי מבלי להותיר עדים ועקבות אשר יוכלו לחשוף את זיקתו למעשה. בוודאי שהתנהגות שכזו אינה עולה בקנה אחד עם התנהגותו של אדם שביצע ירי בשוגג בחברו, כטענת המערער.

27. עינינו הרואות כי תצרך הראיות המצביע על רצונו של המערער לרצוח את ראמי הוא ברור וחד משמעי. בדין הרשיע בית המשפט המחוזי את המערער ברצח ראמי ובעבירות הנלוות למעשה הרצח ואיני רואה מקום להתערב במסקנתו.

רצח להב

28. בחקירתה הראשונה של המשטרה בעניין רצח להב, לא אותרו על ידה חשודים במעשה ואף לא היה לה קצה חוט שהיה בו כדי לקשר בין המערער לבין רצח להב. המערער הוא זה שקשר עצמו לראשונה לרצח להב כאשר סיפר על כך, מפיו ומרצונו שלו, למדובב המשטרתי במסגרת שיחה שקיימו בנוגע לאפשרויות להקלה בעונש שיושת על המערער בגין רצח ראמי (עמוד 295 להכרעת הדין). המערער טען בגרסתו השלישית לפני בית המשפט המחוזי, וטוען כעת במסגרת ערעורו, כי בן-דיין הוא זה שרצח את להב. בית המשפט דחה גרסה זו של המערער. קביעה זו בדין יסודה. אפרט להלן מדוע איני רואה מקום להתערב בה.

29. כזכור, תחילה הודה המערער שירה בלהב למוות תוך כדי שהוא מעלה טענה להגנה עצמית. שנתיים לאחר מכן איפשר לו בית המשפט המחוזי לשנות את גרסתו ולטעון שבן-דיין הוא זה שרצח את להב. גם הגרסה בדבר מעורבותו של בן-דיין עברה תמורות במהלך הזמן, כאשר תחילה טען המערער ששהה בתוך המבנה בזמן הרצח, ואף הודה שירה גם הוא ירייה אחת שפגעה בקיר בבניין, ולאחר מכן טען ששהה מחוצה לו בעת שלהב נורה. בן-דיין הופיע במשפט כעד מטעם המשיבה, והכחיש מכל וכל את המיוחס לו על ידי המערער. בית המשפט קבע כי בן-דיין לא היה מעורב במות המנוח, חרף העובדה שהוכח כי בין המערער לבן-דיין התקיים קשר טלפוני ביום הרצח. בית המשפט קבע כי המערער

זכר את עובדת קיומו של קשר טלפוני זה ובעזרתו הוא בדה את גרסת מעורבותו של בן-דיין ברצח להב (עמוד 295 להכרעת הדין). קביעה זו התבססה, בין היתר, על התרשמות בלתי אמצעית של בית המשפט מעדותו של בן-דיין, לעומת התרשמותו מזו של המערער. זאת ועוד, ניתן היה להתרשם מחילופי הדברים בין המערער לבין המדובב כי הוא אכן היה מעורב באירוע הירצחו של להב כשהוא לא מזכיר כלל את בן-דיין (עמוד 295 להכרעת הדין; ת/171, קלטת 17, עמודים 8-11). גם טענות המערער בדבר פלט איכון הטלפון הנייד של בן-דיין אינן יכולות לבסס את גרסתו. גם בעניין זה מקובלות עלי קביעותיו העובדתיות של בית המשפט המחוזי (עמוד 295 להכרעת הדין).

30. בנוסף יש לתת את הדעת כי החשד בעניין רצח להב דבק במערער לאחר שהוא "רמז" על כך למדובב. באותה הזדמנות חשף המערער את המניע שהתגבש בו לרצוח את להב וסיפר למדובב, ביוזמתו שלו כאמור, על אותו "שכן", שאין חולק כי המדובר היה בלהב, שהטריד אותו ואשר שימש כ"מודיע משטרתי" (ת/171). בין היתר מסר המערער למדובב כי הוא הוביל את שכנו למקום כלשהו ו"הוריד" אותו. זאת ועוד, אם אכן רצה המערער לגונן על בן-דיין שעה שלרשויות החקירה לא היה קצה חוט מקשר בינו לבין הפרשה – הוא יכול היה פשוט לא לומר דבר. המערער טוען כי כבש גרסתו בשל מעין "נדר" שכבל אותו. אולם גרסה זו משוללת יסוד ראייתי. המערער טען לפני בית המשפט המחוזי כי ימציא מסמך מטעם אותו "חבר רבנים" שהתיר כביכול את נדרי, אולם מסמך כזה לא הומצא מעולם.

31. עוד אציין כי הודאתו של המערער ברצח להב לפני המדובב נתמכת בפרטים שידע המערער על הרצח ושהתבררו כמדויקים (עמוד 298 להכרעת הדין). במסגרת גרסתו הראשונה, המערער ידע לספר ולהצביע לפני חוקריו על המקום המדויק שבו מצא את מותו. זאת ועוד, תיאור המערער את נסיבות נפילתו של להב בגרם המדרגות לאחר הירי בגב ראשו תאמו לחלוטין את ממצאי השוטרים שהגיעו לזירת הרצח לראשונה. בנוסף, המערער ידע לספר על פירצה שפרץ להב בגדר שהקיפה את המבנה, בזמן שהשניים חדרו לתוכו. פירצה זו אכן נמצאה במקום. בנוסף, המערער הודה בגרסתו הראשונה כי ירה בלהב באקדח ה-9 מ"מ. נתון זה מתיישב עם ממצא קוטר החור שנמצא בכובעו של להב.

32. נוסף לראיות עליהן עמדתי לעיל, גם את התנהגותו של המערער במהלך ההליך המשפטי נגדו – אשר הייתה רוויית שקרים וכללה הצגה של גרסאות סותרות – יש לזקוף לחובתו [ראו והשוו: ע"פ 334/02 סיבוי נ' מדינת ישראל, פסקה 14 והאסמכתאות שם (13.1.2003); ע"פ 2731/12 סוילם נ' מדינת ישראל, פסקה 75 (11.11.2014)]. בית המשפט המחוזי קבע כי המערער אינו ראוי לאמון וכי הוא נחזה "כאדם כוחני, מניפולטיבי וחסר כל עכבות וכי חובת אמירת האמת היא ממנו והלאה. הוא אף ראה חירות לעצמו להלעיט אותנו בסיפורים וטעויות דמיוניים, חסרי שחר וביסוס. בקלות ובקלילות, הוא ריפרף בין גרסה לגרסה, ככל שהדבר נראה לו תואם את טובתו" (עמוד 299 להכרעת הדין). סבורני כי מסקנה זו של בית המשפט מעוגנת היטב בהתנהלות המערער לאורך ההליך ואין להתערב בה.

33. המערער טוען כי אין להעניק משקל של ממש להתנהגותו המפלילה וכן לאמירותיו לפני המדובב, מכיוון שמקורן, לטענתו, במצבו הנפשי המעורר. אין בידי לקבל טענה זו ולו מן הטעם שהמערער נמנע מלהעלות טענה זו במהלך משפטו כפי שעולה מהכרעת הדין:

"במהלך המשפט ויותר מפעם אחת הבהיר הסינגור כי אין בפי ההגנה כל טענה [ל]גבי כשירותו של הנאשם בעת ביצוע המעשים וגם לא במהלך המשפט וכי ההגנה תעשה בה שימוש, אם יעלה הצורך בכך ואם יורשע הנאשם. הצהרה זו חזרה על עצמה כמה פעמים. [...] בנסיבות אלה לא נערך כל בירור בנושא זה במהלך המשפט. לפיכך אין מקום לשעות לכל טענה העולה כעת מפי ההגנה בסיכומיה, בקשר למצבו הנפשי של הנאשם בעת המעשים וגם לא במסגרת הנסיונות לתת הסברים לשינויי הגירסה שנמסרו על ידי הנאשם במהלך המשפט או בעת חקירתו" (עמודים 298-299 להכרעת הדין).

קביעה זו של בית המשפט המחוזי מקובלת עלי ומשכך – דין טענה זו של המערער להידחות. דיון במצבו הנפשי של

המערער יעשה איפוא להלן, במסגרת ערעורו כנגד גזר דינו.

34. על יסוד האמור, יחד עם הודאתו החלקית של המערער במסגרת גרסתו הראשונה, סבורני כי אין להתערב בקביעתו של בית המשפט המחוזי לפיה המערער רצח את להב.

סיכום הערעור על הכרעת הדין

35. הנה כי כן, הגעתי לכלל מסקנה כי בדין הורשע המערער ברצח ראמי, ברצח להב ובעבירות הנלוות לשני מעשי רצח אלו. הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי סדורה, מנומקת ונעוצה היטב בחומר הראיות המכביד שעומד לחובתו של המערער. משזו מסקנתי, אעבור עתה לבחינת טענות המערער כנגד גזר דינו.

הערעור על גזר הדין

36. המערער טוען כי הוא זכאי לענישה מופחתת מכוח סעיף 300א(א) לחוק העונשין, על רקע מצבו הנפשי. בתוך כך, מבקש המערער להתבסס על חוות הדעת של ד"ר למברג שקבע כי יתכן שהמערער סבל מהפרעה דו-קוטבית בעת ביצוע המעשים. אין בידי לקבל טענה זו. כידוע, סעיף 300א(א) נועד להעניק לבית המשפט סמכות לחרוג מעונש החובה בגין עבירת הרצח, הקבוע בסעיף 300 לחוק העונשין, באותם מקרי גבול שבהם עומד הנאשם על סף תנאי סעיף 34 לחוק העונשין, אך בשל עוצמתם הפחותה של תסמיני ליקוין, אינו חוצה אותו [ראו: ע"פ 5951/98 מליסה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(5) 49, 57-58 (2000)]. משכך, עוצמת ההשפעה של ההפרעה הנפשית על יכולתו הקוגניטיבית של הנאשם, או על יכולתו הרצונית להימנע מעשיית המעשה האסור, הנדרשת בגדר סעיף 300א(א) היא פחותה אך במעט מ"חוסר יכולת של ממש" הנדרש בסעיף 34 [ראו: ע"פ 5266/05 זלנצקי נ' מדינת ישראל, פסקה 60 והאסמכתאות שם (22.2.2007); ע"פ 5738/12 טסגזש נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (10.3.2014)]. בנוסף, סעיף 300א(א) מעניק שיקול דעת לבית המשפט אם להפחית בעונשו של המורשע ברצח גם במקרה שבו מתקיימים תנאי הסעיף [ראו: ע"פ 2457/98 שמן נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 289, 297-298 (2002)]. סבורני כי לא עלה ביד המערער להוכיח כי מצבו הנפשי מצדיק הקלה בעונשו מכוח סעיף 300א(א). מספר סיבות עומדות ביסוד מסקנתי זו.

ראשית, ד"ר למברג, שמחוות דעתו מבקש המערער להיבנות, לא עיין בחומר החקירה או בהכרעת הדין וניזן מדברים שמסר לו המערער ומיזמתו [עמוד 4 להחלטה מיום 14.5.2008 (להלן: ההחלטה)]. כן יצוין כי חוות דעתו נערכה כשלוש שנים לאחר רצח ראמי, כאשר היא מתיימרת לעמוד על מצבו הנפשי של המערער בעת מעשי הרצח.

שנית, עולה כי מסקנתו של ד"ר למברג התבססה בעיקר על חוות הדעת מאת ד"ר לנדא מיום 18.9.2006, שפגש במערער במסגרת עבודתו בשירות בתי הסוהר, בה צוין כי המערער "מוכר כחולה ביפולארי". אולם חוות דעת זו של ד"ר לנדא אינה עולה בקנה אחד עם חוות דעת אחרות שנערכו למערער שבהן אין אזכור למחלה זו; ד"ר לנדא לא ציין כיצד הגיע לאבחנה זו; והמערער נמנע מלזמן את ד"ר לנדא לעדות, גם לאחר שתמיהות אלה עלו באשר לממצאיו, והדבר נזקף לחובתו.

שלישית, כנגד חוות דעתו של ד"ר למברג ניצבות חוות הדעת של ד"ר פובר וד"ר זברסקי שקבעו כי המערער כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו; וחוות הדעת של ד"ר לופי שקבעה כי המערער אינו סובל מהפרעות פסיכוטיות. בית המשפט המחוזי העדיף את חוות הדעת של ד"ר פובר, בה תומכת חוות הדעת של ד"ר לופי, וקביעתו זו מקובלת עלי. חוות הדעת של ד"ר פובר נערכה ימים ספורים לאחר רצח ראמי, שעה שהמערער הוחזק מספר ימים בתנאי הסתכלות בבית החולים "שער מנשה". הסתכלות זו כללה מעקב אחר המערער בכל שעות היממה על ידי צוות עובדים, כולל במצבים ובשעות שהמערער לא היה מודע להם, כאשר לא נצפתה אצל המערער כל התנהגות פסיכוטית (עמוד 8 להחלטה).

רביעית, מקובלת עלי התרשמותו של בית המשפט המחוזי שקבע כי התנהגות המערער במהלך ביצוע העבירות

ולאחריהן וכן בעת חקירתו מגלה כי "התמונה לפיה סבל [המערער - י.ד.] מהפרעה נפשית חמורה בעת ביצוע העבירות, עד שלא הבין פשר מעשיו, הינה בלתי אמינה והיא באה לעולם כדי לנסות לחלץ אותו מרוע הגזירה" (עמוד 5 להחלטה).

37. כמו כן, דומה כי ד"ר למברג עצמו סבר כי מצבו הנפשי של המערער בעת ביצוע כל אחד משני מעשי הרצח אינו עומד בתנאי סעיף 300א. כך מסר ד"ר למברג בעדותו באשר למצבו הנפשי של המערער בזמן שרצח את ראמי:

"ת: לפי התרשמות שלי, לא ראיתי סימנים פסיכויים לגבי הרצח השני.

ש: לשיטתך, המצב שלו בזמן הרצח השני, יכול להתאים לתנאים בסעיף 300א.

ת: לא.

ש: אתה מכיר את התנאים שקובע סעיף 300א בחוק העונשין.

ת: כן" (עמודים 315-316 לפרוטוקול).

וכך השיב ד"ר למברג באשר למצבו הנפשי של המערער בזמן שרצח את להב, לאחר שנחשף לעובדות שנקבעו בהכרעת הדין:

"ש: נתתי לך את העובדות כפי שקבענו בהכרעת הדין, לכאורה מצביעות על ארגון, הגיון, ירייה בעורף ולא ביד וכו', יש הסבר רציונאלי סדרה של עובדות. האם אתה מוכן לומר כעת אם הוא היה במצב פסיכוי.

ת: אם העובדות הן כאלה, זה לא מצביע על התנהגות פסיכויית" (עמוד 318 לפרוטוקול).

38. בנוסף, אין לקבל את טענת המערער לפיה הוא נטל מינון מוגבר של תרופות נוגדות דיכאון (להלן: התרופות), או כי צריכת התרופות הביאה אותו למצב פסיכוי. המערער לא הוכיח קשר בין נטילת התרופות לבין אפשרות היווצרותו של מצב מאני; וכן לא הוכיח כי אכן נטל מינון מוגבר של התרופות. כמו כן, מועד נטילת התרופות, מינון ואפשרות השפעתן על מצב רוחו, היו בידיעתו ובשליטתו הבלעדית (עמודים 6-7 להחלטה). לפיכך, אף אם הייתה לנטילה הנטענת של התרופות השפעה כלשהי, הרי שהמערער הכניס עצמו במכוון למצב הנפשי הנטען על ידו, ואין הוא יכול ליהנות מסעיף 300א, כפי שקבע בית המשפט המחוזי בהחלטה.

39. אשר על כן, מסקנתו של בית המשפט המחוזי מקובלת עלי וגם אני סבור כי מצבו הנפשי של המערער בעת ביצוע כל אחת מהעבירות נשוא כתב האישום אינו נופל בגדרו של סעיף 300א(א) לחוק העונשין, המתייחס ל"הפרעה נפשית חמורה" או ל"ליקוי בשכל" של העברין שגרמו להגבלה ביכולתו של הנאשם במידה ניכרת.

40. לחילופין, טוען המערער כנגד ההחלטה להטיל עליו שני מאסרי עולם שירוצו באופן מצטבר, וטוען כי נסיבותיו האישיות ונסיבות ביצוע מעשיו מצדיקות את ריצוי שני מאסר העולם בחופף. טענה זו של המערער דינה להידחות. אנמק.

41. כידוע במסגרת שיקוליו אם להטיל עונשי מאסר בפועל במצטבר או בחופף, בוחן בית המשפט, בין היתר, את אופי המעשים, נסיבות ביצועם ומידת הפגיעה והנזק שהמעשים יצרו [ראו: ע"פ 2933/08 אנג'ל נ' מדינת ישראל, עמוד 10]

פסקה 17 (5.12.2012). ככלל, מקום בו נגזרו על נאשם מספר עונשי מאסר בעבירות שונות באותו תיק, ירוצו אלו בחופף, אלא אם בית המשפט שגזר את דינו קבע אחרת, באופן המהווה חריג לכלל [אודות הכלל והרציונליים העומדים בבסיסו ראו למשל את פסק דיני בע"פ 5385/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 44-45 (4.12.2013)]. חריג זה מגלם את האינטרס החברתי שבמיצוי דינו של מי שהורשע בביצוע של מספר עבירות חמורות. אינטרס שמתגבש מקום שמדובר בעבירות חמורות, שנעברו בנסיבות קשות, אשר פוגעות בערכים חברתיים מוגנים חשובים, ובראשן עבירות הפוגעות בערך חיי האדם [ראו: ע"פ 6244/12 סבאענה נ' מדינת ישראל, פסקה 65 (11.11.2015); יורם רבין ויניב ואקי דיני עונשין ג 1608 (מהדורה שלישית, 2014)].

42. במקרה דנן שוכנעתי כי מתקיימים אותם תנאים המצדיקים את הפעלת שני מאסרי העולם שהושתו על המערער במצטבר, כפי שקבע בית המשפט המחוזי, אשר עמד על נסיבותיהם ותוצאותיהם החמורות של מעשי הרצח שביצע המערער. המערער רצח בקור רוח ובאכזריות, בהזדמנויות שונות, שני בני אדם שהכיר ושנתנו בו אמונם. מדובר בשני מעשי רצח שונים, נבדלים זה מזה, אשר בוצעו בהפרש של חודש ימים האחד מן השני, כשכל אחד ממעשי הרצח דרש הכנה ותכנון נפרדים. העונש המצטבר שהוטל על המערער הולם את פגיעתו החמורה בערך קדושת החיים ובא להרתיע מפני התוצאה הטראגית של נטילת חיי אדם.

43. נסיבותיו האישיות של המערער, אינן מצדיקות הפחתה בעונשו. גזר דינו של בית המשפט המחוזי משקף לטעמי איזון ראוי בין מכלול השיקולים הצריכים לעניין ואיני רואה להתערב בו.

סוף דבר

44. סבורני כי דין הערעור להידחות על שני ראשיו וכך אציע לחברי לעשות.

ש ו פ ט

השופט ד' ברק-ארז:

אני מסכימה.

ש ו פ ט

השופט י' עמית:

אני מסכים.

המערער לא הניח שמץ של תשתית עובדתית לטענתו לתחולת סעיף 300א לחוק העונשין, התשל"ז-1977. ממילא איני נדרש לשאלה אם נטילת תרופות היא בבחינת "כניסה למצב מרצון" השוללת תחולתו של הסעיף (כאמור בפסקה

38 לפסק-דין של חברי, השופט דנציגר).

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' דנציגר.

ניתן היום, ה' באדר א' תשע"ו (14.2.2016).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ש ו פ ט
